

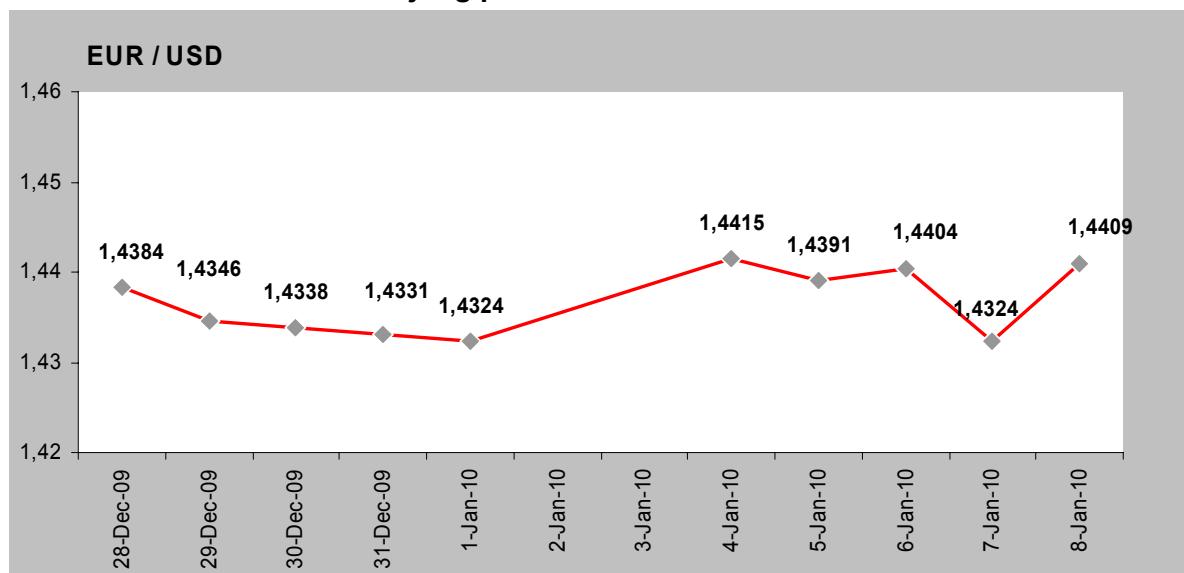
Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 28. decembra 2009. do 8. januara 2010. godine

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
		8. 1. 2010.				
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	-25 b.p.	7. 5. 2009.	14. 1. 2010.	-
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	-25 b.p.	12. 3. 2009.	11. 3. 2010.	-
CAD	"Target Overnight Rate"	0,25%	-25 b.p.	21. 4. 2009.	19. 1. 2010.	-
JPY	"Target Rate"	0,10%	-20 b.p.	19. 12. 2008.	26. 1. 2010.	-
GBP	"Bank Rate"	0,50%	-50 b.p.	5. 3. 2009.	4. 2. 2010.	-
USD	"FED Funds Target Rate"	0%–0,25%	-75 b.p.	16. 12. 2008.	27. 1. 2010.	-

- Najobuhvatniji pokazatelj kretanja cena na tržištu nekretnina u SAD – S&P/Case-Shiller 20-City Composite Index – zabeležio je najmanji pad od oktobra 2007. godine. Pad od 7,28% u oktobru 2009. godine u odnosu na oktobar 2008. ukazuje na usporavanje pada cena nekretnina u 20 najvećih američkih gradova. Od kada su, sredinom 2006. godine dostigle vrhunac, cene nekretnina su zaključno sa aprilom 2009. zabeležile pad od 32,6%. U petak, 8. januara 2010. objavljen je neočekivani pad broja zaposlenih u neagrarnom sektoru SAD. Pad broja zaposlenih za 85.000 pokazao je da nezaposlenost i dalje predstavlja najveći izazov kako za američku, tako i za ostale svetske privrede.
- U Austriji je tokom decembra nezaposlenost sa 7,1%, koliko je iznosila u novembru, skočila na 8,6%, saopštilo je austrijsko Ministarstvo za rad. U saopštenju se navodi da je tokom decembra prijavljen 312.771 nezaposleni, dok je u novembru bilo 257.745 nezaposlenih.

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

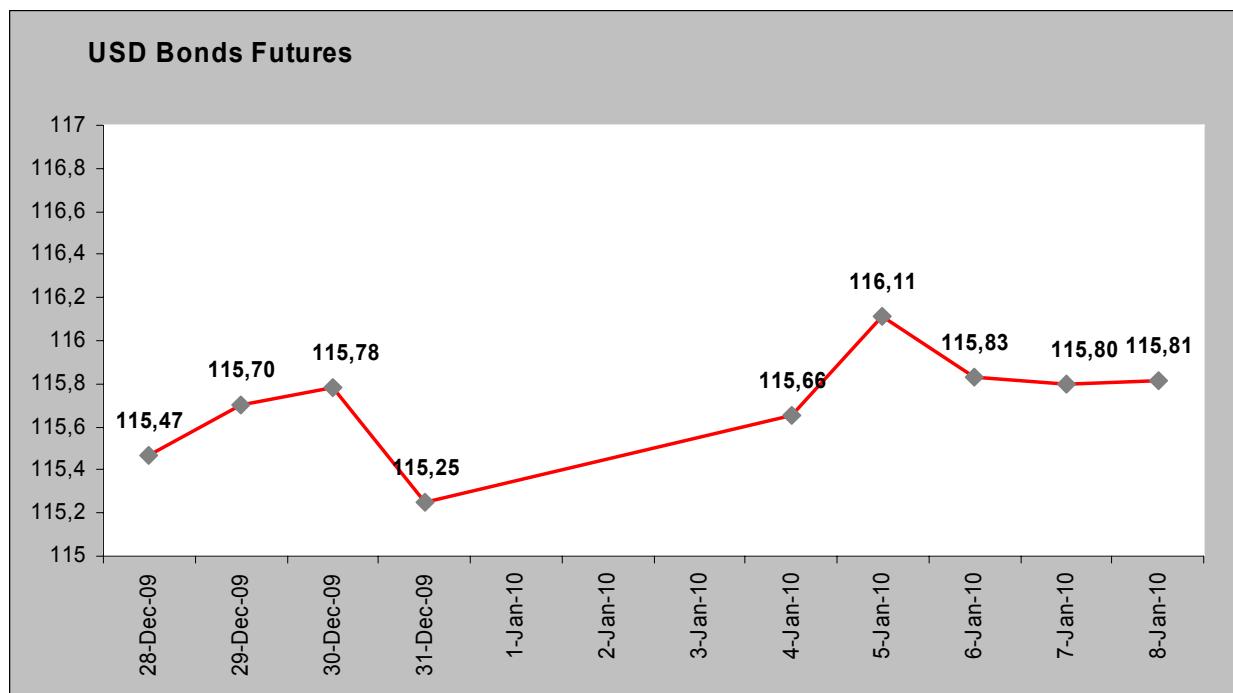

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

- Nakon završetka prazničnih dana i ostvarenog rasta likvidnosti na međuvalutnom tržištu, kurs EUR/USD je zabeležio u utorak početni rast, prešavši nivo od 1,4438 dolara za evro, da bi se, po objavlјivanju poverenja potrošača za decembar, spustio na niži nivo od početnog. Manjak likvidnosti obeležio je i poslednja dva dana 2009. godine, pa kurs nije naročito oscilirao. Međutim, prema glasinama na tržištu, azijski investitori su tu situaciju iskoristili da bi kupili evre, što je odmah dovelo do jačanja te valute. Taj rast je anuliran do kraja radnog dana.
- Kurs EUR/USD porastao je osetno prvog radnog dana 2010. godine, kada je objavljeno da su proizvodne aktivnosti u evrozoni povećane. Ali, kurs je oslabio u utorak, kao i u prepodnevnim satima u sredu, nakon što je član izvršnog odbora ECB-a Jürgen Stark rekao da EU neće pomoći Grčkoj da izade iz finansijskih problema. Kurs se oporavio kasnije u toku srede po objavlјivanu celokupnog izveštaja s poslednjeg sastanka FOMC-a, gde se spominje moguća potreba za dodatnim stimulativnim merama. Kurs je ponovo promenio pravac, zabeleživši pad u četvrtak, kada je u Nemačkoj objavljeno da su proizvodne narudžbine pale, a u SAD da je broj lica koja su podnela molbu za socijalnu pomoć neočekivano opao. Međutim, već sledećeg dana loši podaci sa američkog tržišta rada sve su neprijatno iznenadili. Naime, poslodavci su u SAD otpustili 85 hiljada lica (ne računajući agrarni sektor), “ohladivši” tako optimizam koji su tržišni učesnici imali u pogledu razvoja situacije na tržištu rada. Prirodno, takav razvoj situacije uticao je na pad vrednosti dolara poslednjeg dana izveštajnog perioda.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.
Izvor podataka: informacioni sistem „Bloomberg“.

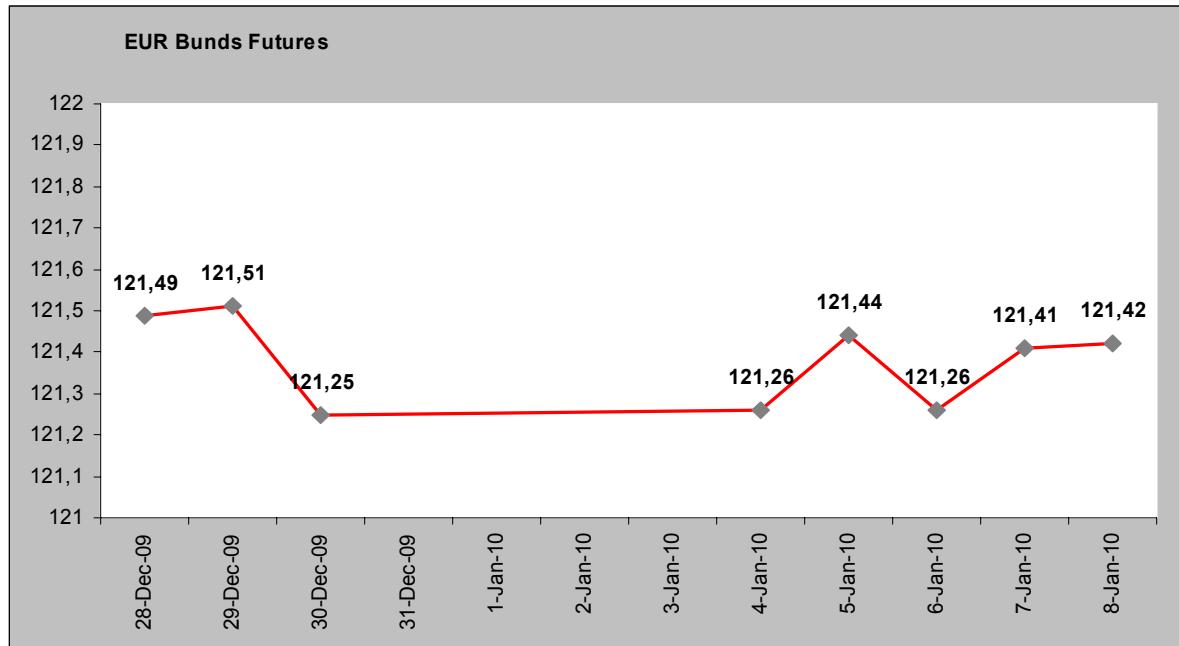
- Početkom prve nedelje izveštajnog perioda cene američkih državnih hartija su bile u padu, mada su investitori bili usredsređeni na predstojeću aukciju sedmogodišnjih obveznica Trezora (vrednost sve tri aukcije državnih obveznica te nedelje dostigla je 118 milijardi dolara). Prema indeksu „Bank of America Merrill Lynch“, državne hartije SAD su ove godine imale najgori učinak („performance“) od 1978. godine, od kada se podaci i prikupljaju. Početak druge nedelje obeležio je kratkotrajni pad cena, pošto su tržišni učesnici reagovali na rast proizvodnje veći od očekivanog, kao i zbog očekivanja podataka o zaposlenosti. Ostatak nedelje obeležio je rast cene državnih hartija, na koji su uticali očekivanja podataka o zaposlenosti. Očekivalo se da podaci Ministarstva rada ukažu na prvi mesečni porast broja zaposlenih još od decembra 2007. godine. Takođe, pad prodaje nekretnina uticao je na rast cena, pa su prinosi na desetogodišnje državne obveznice tako dostigli najniži nivo u poslednje dve nedelje. Podaci o zaposlenosti su objavljeni krajem nedelje i bili su lošiji od očekivanih, što je umanjilo očekivanja tržišnih učesnika da će FED uskoro početi da povećava referentnu kamatnu stopu. To je izazvalo oštar rast cena državnih obveznica i utvrdilo investitore u uverenju da će spor privredni oporavak održati inflaciju niskom i time omogućiti FED-u da referentnu stopu zadrži na postojećem nivou.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks rasta proizvodnje čikaškog ISM instituta (ISM Manufacturing 04.01.2010)	Dec.	54,3	55,9	53,6
Broj nezaposlenih koji se prvi put prijavljuju za posao (Initial Jobless Claims 31.12.2009)	Dec.	460.000	432.000	452.000

Izvor podataka: informacioni sistem „Bloomberg“.

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.
Izvor podataka: informacioni sistem „Bloomberg“.

- Fjučersima na desetogodišnje nemačke državne obveznice trgovalo se samo tokom prva tri dana prve nedelje izveštajnog perioda. Usled manjka likvidnosti, cene tokom prva dva dana nisu ispoljile veću kolebljivost, da bi 30. decembra zabeležile pad, uglavnom zbog rasta cena na tržištima akcija. Tokom prva dva radna dana 2010. godine cene desetogodišnjih fjučersa su kontinuirano rasle, da bi taj rast bio prekinut u sredu. Na skok cena evropskih državnih obveznica u petak trenutno je uticalo objavljivanje pada broja zaposlenih u SAD u decembru, ali su se one do kraja dana vratile na početni nivo.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks potrošačkih cena (GE: Consumer Price Index (MoM), 29. 12. 2009)	Dec.	0,6%	0,7% -0,1%
Indeks proizvođačkih cena (GE: PMI Manufacturing 04. 01. 2010)	Dec.	53,1	52,7 53,1

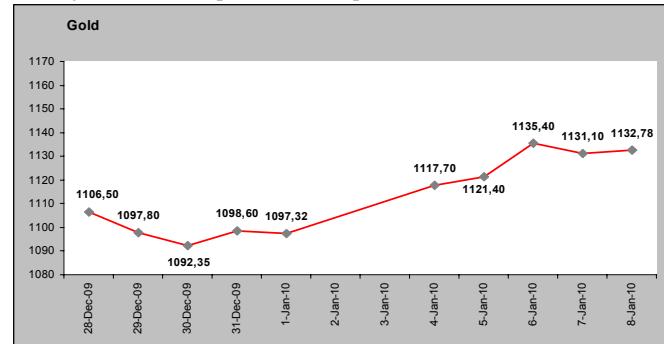
Izvor podataka: informacioni sistem „Bloomberg“.

Zlato: 1.092,35 – 1.135,40 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) u periodu:			
	28.12.'09 – 1.01.'10.		04 – 08.01.'10.	
Ponedeljak	1106,50	max	1117,70	min

Utorak	1097,80		1121,4	
Sreda	1092,35	min	1135,40	max
Četvrtak	1098,60		1131,10	
Petak	1097,32		1132,78	

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

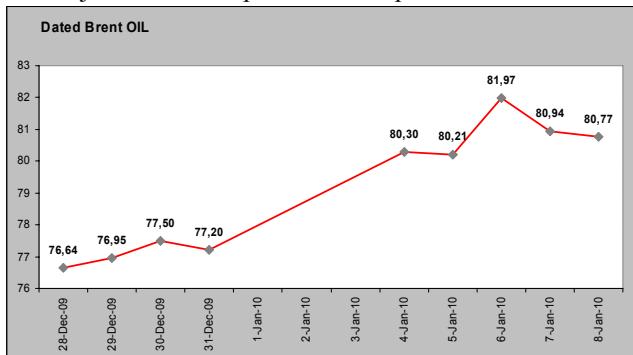
Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

- Cena zlata je tokom prve nedelje izveštajnog perioda bila u padu, nakon što su podaci ukazali na rast poslovne aktivnosti u SAD (indeks poslovne aktivnosti čikaškog „Institute for Supply Management“ je ostvario najviši nivo od januara 2006), što je uzrokovalo jačanje dolara prema evru. Jačanje vrednosti američke valute umanjuje privlačnost zlata kao alternativnog oblika aktive. Međutim, obim trgovanja je bio nizak zbog božićnih praznika. Početkom druge nedelje, cena ovog plemenitog metala je, usled straha investitora od potencijalne inflacije i slabljenja dolara, ostvarila rast od 2,5%, čime je dostigla tronedenljni maksimum. Rast je nastavljen i tokom nedelje, opet kao posledica pada vrednosti američke valute (investitori su ulagali nova sredstva u rizičnije oblike aktive početkom godine). I cena nafte je rasla, što je takođe uticalo na rast cene zlata (koje se kupuje kao osiguranje od inflacije izazvane rastom cene energetika). Tendencija rasta cene je do kraja izveštajnog perioda nastavljena, pre svega kao posledica kretanja na deviznom tržištu.

Nafta: 76,64 – 81,97 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel-Brent) u periodu:			
	28. 12. '09 – 01. 01. '10.		04 – 08. 01. '10.	
Ponedeljak	76,64	min	80,30	
Utorak	76,95		80,21	min
Sreda	77,50	max	81,97	max
Četvrtak	77,20		80,94	
Petak	-		80,77	

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

- Cena nafte je porasla u ponedeljak, uglavnom zbog jačanja optimizma u pogledu kretanja svetske privrede, podstaknutnog rastom cena na tržištima akcija. Rast poverenja potrošača, hladno vreme, kao i najava pada zaliha sirove nafte u SAD, uticali su na

nastavak trenda rasta i u utorak. Izveštaj američkog Ministarstva za energetiku, objavljen u sredu, ukazao je na pad zaliha (nešto manji od očekivanog), što je bilo dovoljno da se nastavi trend rasta cene nafte. Pad likvidnosti, kao i realizacija profita koji su špekulantи ostvarili tokom dana rasta cene nafte, uticali su na blagi pad cene 31. decembra.

- Neuobičajno hladno vreme u SAD uticalo je na nastavak rasta tražnje za naftom i prvog dana 2010. godine, a samim tim i na skok cene nafte, koja je prvi put posle dužeg vremena probila barijeru od 80 dolara za barel. Utorak nije obležila veća nestabilnost cene nafte. Cena nafte je početno pala u sredu posle objavljivanja rasta zaliha u SAD, da bi kasnije, u toku dana, dostigla petnaestomesečni maksimum, nakon što su tržišni učesnici predvideli veliki skok tražnje zbog očekivanog produženja hladnog vremena u toku naredne nedelje.

Iznenađujući potez centralne banke Kine (drugog najvećeg potrošača nafte) da poveća stopu na tromesečne državne hartije od vrednosti uticao je na pad cene nafte. Trend pada cene je nastavljen i u petak, da bi bio prekinut slabljenjem dolara, koje je izazvalo objavljivanje loših podataka sa američkog tržišta rada.